



Monumentnummer*: 521499

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 23 april 2002
Kadaster deel/nr 82834/29

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lage Zwaluwe Drimmelen Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Lage Zwaluwe Oude Weg/Flierstraat

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hooge en Lage Zwaluwe I 3020

Omschrijving**

Inleiding.

Aan de door bomen omzoomde Dirk de Botsdijk ligt, ten westen van de splitsing Oude Weg en Flierstraat en nabij de Zeepvliet, het restant van een TANKVAL. Deze werd begin jaren veertig van de 20ste eeuw door de Duitse bezetter gerealiseerd en diende in eerste instantie tot het afsluiten en verdedigen van dijk en weg en het controleren van de polders Schuddebeurs en Nieuwland. De tankval maakt deel uit van een verdedigingslinie die onder meer langs het Hollands Diep en rond de Moerdijkbruggen was opgezet. De reeds bestaande Nederlandse verdedigingswerken werden over het algemeen hierin geïntegreerd. De linie bestond uit verschillende soorten van verdedigingswerken zoals kazematten, versperringen en fortificaties.

Dergelijke tankvallen moeten worden gezien in hun militaire context en binnen de gebeurtenissen en ontwikkelingen in het bezette Nederland in de periode 1940-'45. De tankval werd in het Interbellum ontwikkeld onder invloed van de relatief snelle ontwikkeling van de tank en ander rijdend en gepantserd militair materieel. Ze maakten deel uit van een veel groter defensief geheel: een lineaire structuur bestaande uit een groot aantal verschillende verdedigingswerken ingebed in een strategisch landschap dat doorgaans kon worden geïnuundeerd en dat zich in de regel uitstreckte over een relatief omvangrijk grondgebied. De tankvallen werden opgesteld langs de enige permanent begaanbare wegen in het gebied, die in de regel op of langs dijken waren gelegen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Omschrijving.

De tankval bestaat uit een reeks van rechtopstaande, gewapend betonnen blokken of tanden die aan de noordzijde van de weg op het talud is geplaatst. Ze staan in een schuine hoek op de as van de weg waardoor ze vijandelijk verkeer in een bepaalde richting dwongen, bovendien boden ze op deze wijze tevens dekking aan de verdedigers. Het is zeer waarschijnlijk dat er aan de zuidzijde van de weg een identieke reeks tanden stond, deze is vermoedelijk in de loop der jaren gesloopt ten behoeve van de plaatselijke infrastructuur. De tanden zijn met een smalle tussenruimte geplaatst. Ze hebben een rechthoekige plattegrond en zijn circa 150 centimeter hoog. De tanden zijn in meer of mindere mate beschadigd, het is echter onduidelijk of dit sporen van oorlogsgeweld zijn of latere beschadigingen. De tankval staat in een evidente - visuele - relatie met de overige tankvallen die aan de verschillende wegen en/of dijken in het gebied zijn gesitueerd.

Waardering.

De tankval is van algemeen belang. De tankval heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van sociaal-economische, landschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen. Hij heeft waarde als een defensief werk dat door de Duitse bezetter gedurende de Tweede Wereldoorlog werd opgericht teneinde het bezette gebied te consolideren en te verdedigen tegen eventuele bevijders. De tankval heeft ook typologische waarde. Het geheel is relatief gaaf bewaard gebleven. De tankval heeft ensemblewaarden wegens de karakteristiek situering op een dijk met weg in het verder laaggelegen en open landschap, dat als zogenaamd strategisch landschap onlosmakelijk met de val is verbonden. De tankval heeft tevens evidente visuele banden met de overige verdedigingswerken in het omringende gebied.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Versperring

Functie

Tankhindernis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument